

duši. Proto ať nese sám odpovědnost. Ovšem, jsou-li již Bratři ve městě, mohou se těžko ubránit konšelství. Mezi Bratry se zřejmě již ozývala myšlenka, že by mohli působit na své okolí a pozdvihnout mravní úroveň správy města a soudní praxe. Ale v radě převládal pesimistický názor, že 'málem dobrého nemuž opraveno býti mnoho zlého'. Ať Bratr v městské radě chce spravedlnost, ale ať si nečiní naději, že prosadí v městských rádech odvrátí ode vsí nespravedlnosti. Do rad o věcech vedoucích k hmotnému prospěchu města ať se Bratři nekládají; to není jejich úkol. Vůbec nechťejí Starší Matějovy strany příliš jednoznačně přivolit, aby se Bratři ve městě usazovali, aby pak nesvalovali své viny s tím spojené na Úzkou radu a aby příliv Bratří do měst příliš nerostl.

Litomyšlští Bratři vyrozuměli, že jde konec konců o to, mají-li věrní křesťané vůbec žít ve městě. Kde jinde však mají mnozí z nich uplatnit svá řemesla, proti nimž jinak nebylo námitek? Je vůbec správné městům se vyhýbat? A vyhnou se na vsi všem konfliktům svědomí, pro něž jsou od života ve městě zrazováni? 'I nechťi krávy mýdla jísti, a také tam bývají konšelé ustanovování od pánů i rychtářové', namítl B. Matějovi litomyšlský mydlář Filip způsobem, který naznačoval, že jsou Bratři, kteří již na jeho výpovědi bez výhrady nepřestanou.

Tolik energie B. Matěj neměl, aby setrvávání při starém řádu vynucoval přísným rozkazem, tím spíše, že se i v Úzké radě ozývaly zásadní pochybnosti o jeho bezpodmínečné správnosti. Hledal východisko a ulehčení tím, že přenesl bříme rozhodnutí na širší forum. Ještě r. 1490 svolal do *Brandýsa n. Orlicí* sněm všech kněží, jáhnů i soudců. Přišli také dva páni Jednotě přízniví, pan Albrecht Rendl z Oušavy a jakýsi pan Liška. Modlitby a posty měly připravit prospěšnost rozhodování. V pořadu sděleném na ceduli přilepené na veřejích měla ústřední místo otázka, 'pokud Bratr má moci požívat, pod svrchní mocí jsa, od sebe i k sobě', tedy aktivně i pasivně. Po úvodním jednání, zahájeném B. Klenovským, měl každý z přítomných projevit svůj názor na podepsaném lístku a vložit svou odpověď do truhlice. B. Matějovi nezbylo, než aby se hlasování také účastnil, třeba zprvu chtěl

zůstat stranou. Ukázalo se, že buď z bohosloveckých důvodů, buď pod tíhou situace jsou všichni Starší pro *kladný vztah k světské moci*, i když s výhradou, která její aktivní a pasivní užívání připouštěla jen z nezbytí a upozorňovala na jeho nebezpečí. Ale přece: 'Při těch takových věcech, ačkoli nesnadné jest v dobrém se zachovati a od zlého se vystříci, ale není nemožné, když člověk v pomoci Nejvyššího bydliti bude a v obraně Boha nebeského přebývati' [Ž. 91, 1]. Bratr Matěj dal svůj souhlas zřejmě jen z nezbytí. Rozhodující bylo dobré zdání B. Jana Táborského. Bylo předčítáno a zapůsobilo tak, že se na synodě nikdo neozval proti kladnému usnesení, ač k tomu byla dána možnost. Shromáždění bylo rozpuštěno s tím, že ti, kdo by snad ještě byli uvedeni v pochybnost o učiněném rozhodnutí, mají se projevit B. Matějovi a Úzké radě a nepůsobit pro odchylné mínění různé. V tom případě pohroženo odloučením od stolu Páně nebo i vyloučením z Jednoty.

A přece se ozval odpor a byl šířen právě tímto nenáležitým způsobem. *Jakub* [Kubík], mlynář ve Štěkní u Strakonice, a z někdejší skupiny Štěpána z Kroměříže *Amos*, voskař z Uherského Brodu, usazený nyní ve Vodňanech, jenž se již prve stavěl na obranu starého řádu, získali ve svém Prácheňském kraji řadu Bratří proti brandýskému usnesení a dopsali v tom smyslu B. Matějovi. Matěj se rád opřel o jejich protest, který jej posiloval v jeho původním názoru. B. Klenovský a B. Prokop za té situace vystoupili z rady, aby ponechali odpovědnost B. Matějovi a novým rádcům, které si vyvolil. Nová Úzká rada obnovila zásadu, že bude z Jednoty vyloučen, kdo by přísahal nebo kdo by na soudu přivolit k rozsudku smrti. Brandýské *usnesení* bylo tedy *anulováno* a obnoven pokus držet se staré cesty.

Snad v souvislosti s těmito otázkami, snad prostě v pokračování snahy najít někde na světě lid Boží, věrně se držící původních křesťanských řádů ve svobodě od papežského porušení, obrátili se Bratři následujícího roku [1491] *znovu na Východ*, tentokrát dále než před volbou vlastních kněží. Pan Bohuš Kostka jinými opatřil prostředky na cestu i průvodní listy od krále Vladislava pro B. Lukáše, pro rytíře Mareše Kokovce, pro lito-